

pondeo, concedendo sequelam, nimirum, in statu innocentiae carituros fuisse parvulos usus rationis non tantum in uteris maternis, sed etiam post nativitatem pro tempore infantiae, usque ad tempus proiectae aetatis, in qua phantasia posset convenienter intellectui ad ratiocinandum deseruire. Haec est sententia D. Thomae, 4 p., quæst. 101, art. 2, et Hugonis de S. Victore, lib. 1, de Sacram, p. 6, cap. 26, et in eam magis inclinat Magister, in 2, d. 20, ubi etiam Bonaventura, in dub. 6 litterali, et Durandus, q. 4, ad 1, et alii, et ratio est, quia defectus usus rationis in infantia non est penal, sed naturalis, quia naturaliter sequitur ex dispositione connaturali organorum phantasie, quam status pueritiae postulat, scilicet, ex nimia humiditate cerebri, ut divus Thomas dicit. Usus autem rationis etiam in statu innocentiae, a recto usu phantasie penderet, ut in superioribus dictum est. Nec possumus cum fundamento, divino miraculo, aut supernaturali operi aliud attribuere, quia nobis hoc revelatum non est : et alioqui ad perfectionem illius status non est necessarium.

12. *Responsio ad propositionem minorem, juxta D. Thomam.* — *Expeditur responsio.* — Ad Augustinum ergo communiter respondetur, ipsum loqui non de simplici carentia usus rationis, sed ut habet adjunctas multas imperfectiones, quas in statu innocentiae non haberet, nunc enim non solum carent pueri usus rationis, sed etiam patiuntur inordinatos motus phantasie, quibus interdum turbantur, et tristantur, unde fletus, dolores, motusque iracundiae, et alii similes oriuntur : quibus omnibus imperfectionibus in statu innocentiae carent, et ideo dixit D. Thomas, d. q. 101, art. 2, ad 1, quod licet parvuli in illo statu non haberent rationis usum : nihilominus, in ipsam puerili cognitione majorem perfectionem haberent, utique per originalem justitiam, ut capite sequenti explicabimus. Atque haec quidem doctrina vera est : an vero illam in dictis locis Augustini intenderit, valde dubito. Crediderim tamen illum non asserendo, sed disputando processisse, ut de perfectione corporum dixi.

13. *Respondetur tandem rationibus ab Augustino indicatis in favorem prædicæ propositionis minoris.* — Necessarium tamen est rationibus dubitandi, quas Augustinus indicat, satisfacere. Una est, quia mentis tenebrae, et ignorantia sunt pena peccati : nulla autem videtur esse major ignorantia, vel mentis cæcitas, quam carentia usus rationis. Recte autem respondet Magis-

ter divus Thomas, et omnes, propriam ignoranciam esse peccati penam, non autem omnem carentiam cognitionis, vel quam appellant nescientiam, esse penam, sed esse posse conditionem naturæ etiam bene institutæ. Propria enim ignorantia dicit carentiam scientiae, quam quis posset, et deberet habere : hoc autem modo carentia usus rationis in pueritia, non est ignorantia, sed pura nescientia : et ideo esse posset in statu innocentiae sine peccato. Et ob eamdem rationem non potest illa naturalis defectus, cæcitas mentis, aut tenebræ appellari : quia hæc voces etiam significant privationem, et in malam partem ordinarie sumuntur pro carentia spiritualis, seu intellectualis luminis aliquo modo voluntaria, et ex peccato proveniente. Ad confirmationem autem, quam D. Augustinus ab exemplo Adami sumit, recte etiam respondet D. Thomas non esse similem rationem. Quia Adam ab ipso Deo immediate creatus est, cuius opera sunt perfecta, et creatus est in adulta aetate, in qua non solum erat capax usus rationis, sed etiam erat illi debitus, fuisseque propriissima, imo monstrosa ignorantia, si tali usu careret. Ac denique constitutus est in principem, et caput totius naturæ : et ideo non solum cum usu rationis, sed etiam cum perfecta sapientia creatus est, ut supra vidimus. Haec autem rationes omnes in filiis ejus locum non habent, ut est per se notum.

CAPUT VI.

QUIBUS REBUS AD VITAM CONSERVANDAM HOMINES IN STATU INNOCENTIE UTERENTUR.

1. *Vestibus non esset opus in statu innocentiae.* — Diximus de perfectione corporali prolixi in statu innocentiae generandæ : et ideo priusquam de spirituali dicamus, opportunum videtur, reliqua, quæ ad corporalem vitam pertinent, expedire, quæ duo sunt præcipua : unum est, conservatio vitae : aliud est status, seu modus transigendi vitam. Circa primum, præcipuum dubium est, an homines in statu innocentiae carnibus vescerentur. Duobus enim, scilicet, victu et vestitu, in hac mortali vita indigemus, juxta illud Pauli 1, Tim. 6 : *Habentes alimenta, et quibus tegamur, his contenti simus* : in statu autem innocentiae non indigerent homines vestimentis, quia justitia originali sufficienter tegebantur, ut in superioribus dictum est, indigerent autem alimentis, quia licet haberent corpora suo modo immortalia per extrinseca adjumenta : nihilominus

haberent corpora animalia, quæ naturali ordine, ac modo generari, nutriti, crescere, et conservari deberent, quod sine alimentis non fit. Ideoque explicandum superest, qualibus cibis usuri essent homines in illo statu. In quo ulterius distinguendum est inter infantes et adultos.

2. *De infantium alimento.* — Et de infantibus statuendum est, usque ad certum tempus aetatis, in qua solidiora corporis membra haberent, alendos, ac sustentandos fuisse lacte matris, sicut nunc nutriuntur. Hic enim modus alimenti naturalis est infantibus parvulis, quibus lacte opus est, non solido cibo : ergo idem modus in illo statu servaretur. Ex regula saepe repetita, quod naturæ ordo servandus in illo statu esset in his, quæ nec penalia sunt, nec privativam imperfectionem in tali natura, et persona, ac tempore includunt : nec supernaturaliter immutanda fuisse revelatum est : talis autem est, ille nutriendi modus.

3. *Adultorum cibus semina, et fructus arborum.* — De adultis etiam certum est, fructus arborum et seminum terræ fuisse communem cibum illius status. Hoc enim præcipue nobis revelatum est, Gen. 1, in illis verbis : *Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, et universa ligna, quæ habent in semetipsis semen generis sui, ut sint vobis in escam.* Que verba dicta sunt hominibus ante peccatum : unde maxime pro statu innocentiae dicta sunt; et cap. 2, dixit Deus Adæ : *De omni ligno Paradisi comedere : exceptaque solum lignum scientiae boni et mali : ergo tantum superest est dubium, an etiam carnibus tunc uterentur; et consequenter potest inquiri, an uterentur pane, sive tritico, sive alterius speciei, seu gravi proprio sumpto, id est, artificiose confecto et cocto, sicut nunc illo utimur; et eadem fere interrogatio est de usu vini ex quacunque materia expressi. Sed haec accessoria sunt, et obiter definitur : nam etiam ab auctoribus non disputantur, sed per occasione attinguntur, ac breviter definiuntur.*

4. *An futurus esset carnium esus communis resolutio negans.* — Circa principalem ergo questionem de usu carnium D. Thomas, 4 p., quæst. 96, art. 1, ad 3, solum docet, homines in statu innocentiae non indiguisse animalibus ad cibum, quia fructibus lignorum Paradisi sufficienter alerentur. Inde vero omnes colligunt non fuisse futurum carnium usum in illo statu. Estque haec sententia communis antiquorum Patrum, Basilii, Bedæ, et aliorum in Gen., Anastasius Nicenus, in quæst. sac.,

quæst. 24, ex Nemes. de Natura hom., cap. 1, Abulensis, in cap. 13 Gen., q. 228, aliorumque theologorum sine contradictione. Sumptaque est ex verbis Gen., cap. 1 et 2, supra citatis : quibus Deus hominibus concessit herbas terræ et fructus arborum in cibum. Nam tacendo de carnibus, illas excludere videtur. Accedit, quod Gen. 9, specialiter concessit Deus hominibus carnes in cibum, dicens : *Omne, quod moveatur et vivit, erit vobis in cibum.* Ubi in speciali concessione significat, antea non fuisse id hominibus concessum, et magis explicatur, cum additur : *Quasi olera virentia dedi vobis omnia.* Ac si diceret Deus, haec tenus sola olera virentia vobis concesseram, nunc animalia etiam vobis in cibum praebeo. Si ergo usque ad illud tempus non est data facultas hominibus edendi carnes, multo minus concessa fuit Adæ et Eve in innocentiae statu : ergo nec eorum posteris licet in illo statu, si duraret.

5. *Prima objectio contra communem resolutionem, ejusque prima probatio.* — *Secunda probatio.* — Contra hanc vero communem sententiam tria objici possunt. Primum est, quia ex concessione positiva facta hominibus in principio creationis : *Ecce dedi vobis omnem herbam,* etc., vel : *Ex omni ligno Paradisi comedere :* non recte infertur exclusiva, scilicet, tantum *ex herbis, vel fructibus arborum comedere.* Tum quia illatio non est formalis, ut per se constat, nec ratione materiæ dici potest virtualis, quia potuit Deus ob aliquam rationem speciale illos cibos exprimere, etiamsi alios non prohiberet, nempe, ut indicaret, eas res, quæ et facillime obtineri possent, et ad sustentandam naturam essent sufficientissimæ, etiam si aliae non deessent, neque essent prohibitæ ; tum maxime, quia alias ex verbis illis colligeretur, non solum homines, verum etiam animalia bruta non potuisse carnibus vesci ante peccatum Adæ, quod verisimile non est, ut D. Thomas dixit. Sequela probatur, quia cum dixit Deus, *Ecce dedi vobis omnem herbam,* etc., non dixit tantum, *ut sint vobis in escam,* sed addidit, *et cunctis animantibus terra, omnique volucræ, et universis, quæ moventur in terra, in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescendum.* Igitur non pro solis hominibus, sed etiam pro omnibus brutis facta est illa positiva concessio : ergo si respectu hominum illa habet virtutem exclusivam, eamdem habebit respectu brutorum, nam est eadem ratio, ac proinde etiam bruta animalia carnibus non vescerentur, quod verisimile non est.

6. *Secunda objectio.* — Secunda difficultas *ordinatione creatoris vita, et mors animalium irrationalium nostris usibus subditur.* Ubi per *iustissimam ordinationem*, non legem aliquam Dei positivam, aut speciale concessionem naturae additam: sed ipsam legem naturalem intelligit, per quam hoc homini liceret, etiamsi nullam Dei revelationem, aut concessionem haberet. Deinde confirmatur a posteriori, quia non solum est licetum homini occidere bruta animalia propter cibum, sed etiam recreacionis causa; et sic dixit Aristoteles 1, Polit., c. 5, *venationem ex natura rei esse licitam, utique per se loquendo, seclusa prohibitione divina, vel humana, vel damno tertii, vel scandalo, vel alia indecentia: ergo signum est, sine speciali concessione Dei facta propter cibum, vel aliam utilitatem, ex natura rei vitam, et mortem brutorum animalium esse sub hominum dominio: ergo ex vi iustitiae in ordine ad Deum nunquam fuit prohibita imperfectio animalium, ut in hominum cibum apta fierent.*

7. *Tertia objectio.* — Tertio ratione objicio, quia ut usus carnium esset licitus, non erat necessaria specialis Dei concessio, sed ex natura rei est licitus, nisi a Deo interdictus ostendatur, sed non invenitur prohibitus etiam pro innocentiae statu: ergo. Consequenter intelligitur, prohibitionem illam durasse quamdiu prior concessio fructuum terrae ad carnes animalium extensa non est: sed illa extensio non est facta usque ad tempus post diluvium: ergo vel usque ad illud tempus prohibitio duravit, vel certe nunquam fuit, etiam pro innocentiae statu.

8. *Procedit objectio, quod non fuisse illicium occidere animalia ex defectu dominii.* — Neutrum autem istorum dici potest. Non quidem primum, quia, ut supra dictum est, l. 3, c. 16, homo ex natura rei, seu ex vi rationis naturalis, et sine speciali donatione Dei habet dominium omnium animalium brutorum, nisi aliqua lege Dei prohibeatur: ergo non est contra justitiam Deo debitam animalia bruta occidere. Antecedens probatur a priori a D. Thomas, quia bruta animalia sunt ex natura sua ordinata ad usus hominum: et ideo illi etiam sunt naturaliter subjecta. Unde dixit Augustinus, lib. 4, de Civit., cap. 20: *Justissima*

ordinatione creatoris vita, et mors animalium irrationalium nostris usibus subditur. Ubi per *iustissimam ordinationem*, non legem aliquam Dei positivam, aut speciale concessionem naturae additam: sed ipsam legem naturalem intelligit, per quam hoc homini liceret, etiamsi nullam Dei revelationem, aut concessionem haberet. Deinde confirmatur a posteriori, quia non solum est licetum homini occidere bruta animalia propter cibum, sed etiam recreacionis causa; et sic dixit Aristoteles 1, Polit., c. 5, *venationem ex natura rei esse licitam, utique per se loquendo, seclusa prohibitione divina, vel humana, vel damno tertii, vel scandalo, vel alia indecentia: ergo signum est, sine speciali concessione Dei facta propter cibum, vel aliam utilitatem, ex natura rei vitam, et mortem brutorum animalium esse sub hominum dominio: ergo ex vi iustitiae in ordine ad Deum nunquam fuit prohibita imperfectio animalium, ut in hominum cibum apta fierent.*

9. *Nec item esset contra temperantiam.* — Nec etiam propter temperantiam erat necessaria illa Dei concessio, quia carnes animalium de se sunt conveniens cibus hominis: imo maxime naturalis, et aptus ad sanitatem, et vires hominis conservandas, imo et reparandas: unde dari solet aegrotis, etiam quando illis antea non vescebantur. Et confirmatur, quia aliter etiam nunc esus carnium esset malus: quia quod ex natura rei est contra temperantiam, et ideo est malum, semper est malum. Consequens autem contra fidem est ut ostendit D. Thomas 1, 3, quæst. 102, art. 6, et 2, 2, quæst. 64, art. 1, cum Augustino supra, cap. 4, et lib. 6, cont. Faust., cap. 4, et sequentibus usque ad 15. Superest ergo, ut seclusa speciali concessione Dei, usus carnium a principio fuerit licitus: ergo, quod Deus res alias in cibum expresse concesserit, non obstat, quominus etiam licitus sit usus rerum non expresse concessarum, quando alias sine tali concessione de se est licitus.

10. *Concluditur ipsa tertia objectio.* — Probatur haec ultima consequentia, tum primis duabus objectionibus: tum etiam, quia illa concessio fructuum terrae in cibum facta Genes. 1 et 2, non ideo facta est, quia esset necessaria, ut liceret talis usus, quia quod de animalibus diximus, multo magis de plantis procedit: nam herbae, arbores, etc., non minus sunt sub naturali dominio hominis, quam animalia. Ergo illa declaratio solum propter instructionem, vel aliam similem causam facta est, non propter necessitatem: ergo inde colligi

non potest alia ibi non expressa fuisse prohibita; et confirmatur, quia licet Deus nihil de facultate comedendi ex fructibus, hominibus declararet, ipsi solo discursu rationis ducti, possent licite de illis comedere, et pari ratione possent carnibus vesci: ergo quamvis Deus fructus terræ et arborum specialiter proposuerit, quia illi tune hominibus sufficiebant, nihil de carnibus peculiariter prohibuit. Unde divus Thomas supra non dixit, non lieuisse hominibus usum carnium: aut eos non potuisse illis vesci, sed tantum dixit, *homines illis non indiguisse*, quod valde diversum est. Neque ex eo, quod homines non indigissent carnibus, sequitur, non fuisse usuros illis, aut non potuisse sine peccato illis vesci: multis enim rebus utimur, etiam sine peccato, quibus non indigemus.

11. *Communis illa resolutio per quartu pronuntiata enucleatur.* — Consule etiam Molinam de *justitia commut.* tract. 3, disp. 4. — *Primum pronuntiatum.* — Nihilominus a communis sententia recedendum non est, quamvis enim ex Scriptura evidenter non convincatur, est valde conformis illi: et adjuncto discursu rationis, efficaciter potest ex illa colligi. Tria ergo vel quatuor de hoc usu distinguenda sunt, scilicet, an fuerint aliquando de facto in Paradiso. An fuerit necessarius: an fuerit speciali, ac positiva lege prohibitus: an vero ex natura rei fuerit illicitus supposito illo statu. Ac denique, an foret in illo statu, si homo non peccaret. De primo certum est primos homines de facto non comedisse carnes in Paradiso. Nam imprimis, aliqui opinantur, homines ante cibum vetitum nihil comedisse in Paradiso. Verumtamen hoc in fine precedentis libri objectum est. Probabilius enim indicavimus primos parentes in Paradiso ante lapsum comedisse: quia non tam brevis habitatio eorum in Paradiso ante peccatum fuit, ut oportuerit ab omni cibo eos abstinere toto illo tempore. At vero ex verbis Evæ, *De omni ligno Paradisi vescimur,* non sine probabilitate colligitur, tunc solis illis fructibus usos in cibum fuisse. Quod etiam comprobant verba Dei, quibus de cibis ipsis in cibum concessis eos instruxit. Neque est verisimile, in tam brevi tempore de usu carnium, vel caede animalium cogitasse, sive licitum id fuerit, sive illicitum.

12. *Secundum pronuntiatum.* — De secundo etiam certum est, non indiguisse primos homines usu carnium in Paradiso, etiamsi diutissime in illo viverent, et in hoc sensu carnium usum non fuisse in illo statu necessarium.

ne sollicitudine, et sine impuritate haberi poterant, carnium vero usus, nec sine labore et cura obtineri, nec sine sordibus, et vilibus actionibus parari poterat: indecorum ergo fuisse talem usum in illum statum introducere. Præterea prudens et rationabilis ciborum usus non solum ad vitam conservandam, sed etiam ad virtutem fovendam, et ad moderandas inclinationes, et motus appetitus ordinari debet: ad hunc autem finem multo erant aptiores cibi ex fructibus arborum, quam ex carnis animalium: ergo secundum rectam rationem præferri debebant in illo statu. Nam licet in illo appetitus esset perfecte subjectus rationi, et corpus animæ; nihilominus haec ipsa subjectio, et rectus ordo per convenientia media, prudentique observatione, ac studio ab ipso homine adhibito conservanda erat. Unde etiam ad immortalitatem et impassibilitatem status, hoc erat convenientissimum: quia, ut supra dixi, non sine hominis industria, et cooperazione illa impossibilitas conservabatur. Denique finis illius status (ut infra dicam) præcipius erat, ut homines contemplationi Dei, et operum ejus et acquisitioni meritorum, ac scientiarum vacarent: ergo alienum a recta ratione esset, in præparandis cibis carnium homines tunc occupari sine ulla corporis necessitate: quia sine magna distractione animi, et ejus avocatione ab studio rerum coelestium fieri non poterat. Quamvis enim aliqui uti possent cibis ab aliis præparatis sine hujusmodi impedimento: nihilominus in illa communitate, vel in singulis familiis necessarium erat multis in his ministeriis occupari. Quod etiam alienum ab excellentia illius status per se statim apparet.

15. Quartum pronuntiatum. — Atque hinc etiam probata relinquitur ultima pars, quod homines in eo statu carnibus non vescerentur: quia in eo statu nihil inordinatum fuisset. Nam quæ hactenus diximus, ostendunt illum usum non potuisse introduci, vel inchoari sine aliqua culpa: vel ergo illa fuisse mortalis, et consequenter per illam amitteretur justitia, ac proinde jam non esset talis usus in statu justitiæ, sed in statu peccati et lapsæ naturæ: vel talis usus fieret tantum cum veniali peccato: quod magis videntur probare omnia, quæ consideravimus: et hoc satis est, ut talis usus in illo statu esse non potuerit, in quo venialiter peccari non poterat, ut supra, lib. 3, c. 13, a num. 15, ostensum est; et præterea, seclusa consideratione culpæ, est valde probabilis conjectura, quia homines tunc non moverentur

in actionibus suis ab inordinata concupiscentia: sed ex aliquo motivo rationis, nullum autem occurtere poterat, quod ad carnium esum excitaret. Nam sciebant, ad sustentationem vitaæ, aut ad conservandum vires, et robur corporis, sibi non fore necessarium: nec propter delectationem solam moveri poterant: tum quia non esset honestum: tum, quia cum non essent experti delectationem talium ciborum, non poterant multum ad illius desiderium sola intellectus cogitatione excitari: tum etiam, quia fructus arborum ad ordinatum voluptatem sufficiabant: quia fecerat Deus ligna Paradisi pulchra visu, et ad vescendum suavia utique, ut credibile est, cum mira varietate et abundantia: ergo non erat, cur propter solam sensibilem delectationem homines recte compositi, et concupiscentiis carentes carnes appeterent. Non fuisse ergo in illo statu talis usus.

16. Non solum carnis, sed aliorum etiam quæ arte parantur, imo nec ovorum, aut lacticiniorum usus tunc esset. — Unde ulterius colligi potest, neque panis, neque alterius cibi arte confecti, imo neque ovorum, aut lactis animalium brutorum, et aliarum rerum, quæ ex lacte fiunt, usum in dicto statu fuisse futurum. Haec enim omnia sub illa ratione comprehenditur, quod nec necessaria fuisse, nec sine aliqua sollicitudine, et superflua cura, et distractione pararentur, vel procurarentur. Idemque dicendum est de vini usu, in quo parando, et conservando major labor, et occupatio necessaria fuisse, et in usu ejus maior periculum inveniretur, minorque necessitas. Quia Paradisi aquæ, quas optimas fuisse credendum est, ad subveniendum tali corporum indigentiae essent sufficientissimæ: tum propter corporum sanitatem ac temperantiam: tum etiam, quia saluberrimæ ac suavissimæ fuisse.

17. Instantia contra proxime dicta de pane et vino solvit. — Circa id vero, quod de usu panis et vini diximus, dubitare quis potest, quia videtur hinc destrui opinio dicentium, non peccante Adamo futurum fuisse sacramentum Eucharistiae in statu innocentiae. Quam nos in 3 tom., 3 part., disp. 3, sect. 3, maxime probabilem judicavimus. Et eam sequitur Fonseca, tom. 3 Metaphysicæ, lib. 6, cap. 2, quæst. 6, sect. 3. Responderi vero potest, vel ad hunc sacrum usum potuisse tunc sine labore panem et vinum confici: vel (quod magis placet) potuisse quidem tunc Sacramentum illud institui ex alia materia: so-

lumque conveniente cum nostro Sacramento in reali præsentia Christi sub aliquibus speciebus, et in gratiæ effectibus: quorum ratione nomen Eucharistiae optime in illud conveniret.

18. Ad primam objectionem in n. 5. — Ad primam ergo objectionem jam fere responsum est: fatemur enim, in verbis Dei allegatis, non contineri expressam prohibitionem esus carnium, nihilominus ratione materiæ, supposita illius status maxima perfectione, inde colligi prohibitionem, non quidem ex lege positiva Dei provenientem, sed ex ipsa rectitudine rationis, ut explicavi. Neque inde inferri potest, illam prohibitionem, nunc etiam manere, eo quod lex naturalis nunc duret, quia immutabilis est; nam est hoc verum supposita identitate materiæ, non vero facta in rebus ipsis varietate. Nam ipsa naturalis ratio aliud dictat agendum in una occasione, et aliud in alia: ut tempore necessitatis, vel abundantiae, ægritudinis, vel sanitatis, ut est per se notum.

19. Ad alteram ejusdem objectionis probationem ibid. responsio prima. — In secunda vero probatione in eadem objectione addita, petitur incidens dubium, an homine non peccante alia bruta animalia carnibus vescerentur. Nam multi constanter id negant, quorum princeps videtur Basilius, homil. 15, Examen. et sequitur Beda, quem excusare voluit divus Thomas, quia super Genes., cap. 1, id non dicit, tamen id expresse habet in Examen., circa finem. Et indicat Rupertus, lib. 2, in Genes., cap. 10, dicens: *Contentæ fuisse his epulis, nisi consuetudine gulæ tam in hominibus, quam etiam in bestiis soluta crevisset edacitas.* Latius id tradit Abulensis, in 13 cap. Genes., quæst. 272, et late pugnat pro hac sententia Torniellus, in 4 tom. Annal., ætate 1, die 6, et sequitur Pererius, lib. 4, in Genes., circa finem, in disp. ad versus 29, et citat Joseph. 1, Antiquit. 1. Omnesque nituntur in verbis Genesis in objectione inductis. Addicuntur etiam conjecturae. Prima, quia incredibile est, providentissimum Deum cæteris animalibus omnibus cibos præparasse, et pro animalibus terrestribus nihil providisse. Secundo quia, si animalia tantum bina creatæ sunt in singulis speciebus, sequitur, lupum, verbi gratia, vel multo tempore caritum fuisse cibo, vel consumptum ovem, priusquam generare potuisse. Tertio, quia in arca Noe hæc animalia sustentabantur sine esu carnium: ergo verisimile est, antea assuevit cibo, seu pastui herbarum. Et juxta sententiam hanc, quæ valde

probabilis est, expedita relinquitur objectio facta: conceditur enim sequela, nimurum, etiam bruta non comedisse carnes, quamdiu Adam non peccavit: non quia illis proprium præceptum impositum fuerit, cum illius non essent capacia: sed quia Deus ita omnia ordinavit, ut etiam animalia terrestria pabulo herbarum essent contenta, et alias cibos non appeterent.

20. Altera responsio ex D. Thoma, quæ cum præcedente stare non potest. — Nihilominus D. Thomas, d. quæst. 96, art. 4, ad 2, contrariam sententiam tam constanter affirmit, ut præcedentem irrationali vocet: quo loquendi modo rarissime usus est. Et illam sequutus fuerat Abulensis, in cap. 1 Genes., q. 3. Et idem sentit Cajetanus ibi et Ystella. Fundamentum hujus sententiae esse debet, quia prior sententia multum repugnat rationi naturali: et Scriptura non cogit ad illam asserendam: ergo sine causa, vel ratione asseratur. Et in hoc forte sensu divus Thomas illam vocavit irrationali. Major probatur: quia proprii quidam instinctus ita sunt naturales quibusdam animalibus, ut sint veluti proprie passiones inseparabiles ab eis, vel omnino, quantum ad actum primum, nisi priventur naturalibus potentis, vel sensibus internis, vel secundum potentiam ordinariam, quantum ad actum secundum: quo interdum per supernaturalem, vel extraordinariam Dei providentiam privantur. Hujusmodi autem sunt imprimis naturales (ut sic dicam) inimicitiae et dissidia inter quædam animalia, ut inter felem et canem, vel etiam felis ad murem, lupi ad ovem, accipitris ad columbam, aliasque minores aves, et sic de aliis. Deinde appetitus comedendi carnes est multis animalibus valde naturalis, ut videat licet in animalibus terrestribus, leone, lupo et aliis ferocibus: imo etiam in cane et aliquibus domesticis: item in avibus, falcone, milvo et similibus. Imo inter volatilia invenimus, quæ naturaliter aluntur solis piscibus, quos naturali industria capiunt, ut se, et filios suos sustentent. Alia vero morticinis vescuntur, ut corvi, etc. Et inter pisces, munitiones esse solent naturalis cibus grandium. Non est autem verisimile, aut has multiplices inclinationes ortas esse in animalibus ex peccato hominis, aut fuisse perpetuo frænandas, veluti quadam originali justitia, quamdiu homo non peccaret.

21. Instatur contra hanc probationem. — Occurrunt proximæ instantia. — Jam ergo probatur altera pars, seu minor principalis fun-